

ĐÁP ÁN THAM KHẢO KỲ THI TUYỂN SINH LỚP 10 THPT**NĂM HỌC 2026 – 2027****SỞ THANH HOÁ**

Môn thi: Ngữ văn

I. ĐỌC HIỂU**Câu 1.**

Văn bản được viết theo ngôi kể thứ nhất

Câu 2.

Hoàn cảnh của nhân vật “tôi”: một đứa trẻ bị bỏ rơi ở nhà hộ sinh.

Câu 3.

- Biện pháp tu từ so sánh: “cây trứng gà” được so sánh với “một chứng nhân”.

- Tác dụng:

+ Làm cho câu văn trở nên sinh động, gợi hình, gợi cảm.

+ Nhấn mạnh cây trứng gà đã gắn bó lâu dài, chứng kiến những sự kiện, những đổi thay trong cuộc sống của gia đình và khu phố.

+ Thể hiện tình cảm yêu quý, trân trọng của nhân vật “tôi” đối với cây trứng gà và những kỉ niệm gắn liền với nó.

Câu 4.

- Câu văn thể hiện lòng biết ơn sâu sắc của nhân vật “tôi” đối với mẹ nuôi.

- Nhân vật “tôi” nhận thức được rằng nhờ tình yêu thương, sự bao dung, lòng nhân hậu và những bài học làm người của mẹ mà mình có được cuộc sống hạnh phúc như hôm nay.

- Đồng thời thể hiện sự kính trọng, yêu thương và trân quý những hi sinh thầm lặng của mẹ.

Câu 5.

- Yêu cầu: Học sinh trình bày một giải pháp khả thi, bằng đoạn văn từ 7 đến 10 câu, nhằm chia sẻ với những người có hoàn cảnh khó khăn trong cuộc sống.

- Học sinh có thể đề xuất giải pháp xây dựng hoạt động quyên góp và hỗ trợ người có hoàn cảnh khó khăn trong cộng đồng.

Đáp án tham khảo:

Để chia sẻ với những người có hoàn cảnh khó khăn, trước hết mỗi người cần biết quan tâm, lắng nghe và thấu hiểu những thiếu thốn mà họ đang phải đối mặt. Mỗi cá nhân có thể bắt đầu từ những việc nhỏ như quyên góp sách vở, quần áo, đồ dùng học tập hoặc một phần tiền tiết kiệm cho những người thực sự cần giúp đỡ. Nhà trường và các tổ chức xã hội nên thường xuyên tổ chức những chương trình thiện nguyện, gây quỹ hỗ trợ học sinh nghèo, người già neo đơn và những gia đình gặp khó khăn. Bên cạnh việc hỗ trợ vật chất, chúng ta cũng cần trao cho họ sự động viên, tôn trọng và cơ hội để tự vươn lên trong cuộc sống. Đặc biệt, cần giúp đỡ đúng người, đúng hoàn cảnh, tránh sự thương hại hoặc cho đi chỉ để phô trương. Mỗi người cũng nên lan tỏa tinh thần sẻ chia đến gia đình, bạn bè và cộng đồng bằng những hành động cụ thể. Khi biết sống vì người khác, chúng ta không chỉ giúp họ vượt qua khó khăn mà còn góp phần làm cho cuộc sống trở nên nhân ái, ấm áp hơn.

II. VIẾT**Câu 1.**

1. Mở đoạn: Giới thiệu vấn đề nghị luận.

2. Thân đoạn

- Kỉ ức tuổi thơ là tập hợp những trải nghiệm, sự kiện và cảm xúc của thời thơ ấu, thường bao gồm những kỉ niệm về gia đình, bạn bè, trường học ...

- Kỉ ức tuổi thơ đóng vai trò quan trọng trong việc xây dựng nhân cách và định hình cuộc sống của chúng ta:

+ Kỉ ức tuổi thơ thường ảnh hưởng mạnh mẽ đến cuộc sống và tâm hồn của mỗi cá nhân. Những kỉ niệm vui vẻ, hồn nhiên của thời thơ ấu giúp chúng ta giữ vững niềm tin, sự tinh thần cởi mở và khả năng tưởng tượng. Chúng làm cho cuộc sống trở nên đa dạng, phong phú và đầy ý nghĩa.

+ Kỉ ức tuổi thơ giúp chúng ta học được nhiều giá trị như tình yêu thương, tình bạn, ...

HS lấy dẫn chứng minh họa phù hợp.

- Mở rộng và liên hệ bản thân

3. Kết đoạn: Tổng kết vấn đề nghị luận

Câu 2.

I. Mở bài: Giới thiệu vấn đề nghị luận

II. Thân bài

1. Nhan đề bài thơ

- Nhan đề *Mùa hạ đi đâu* là một câu hỏi ngộ nghĩnh, hồn nhiên của trẻ thơ. Gọi sự tò mò, dẫn dắt người đọc khám phá hành trình của mùa hạ khi mùa đông đến. Thể hiện cách cảm nhận thế giới trong trẻo, giàu trí tưởng tượng của em bé.

2. Bức tranh thiên nhiên và tình yêu thương của bà

a. Bức tranh thiên nhiên khi mùa hạ qua đi

- Những dấu hiệu cho thấy mùa hạ đã rời xa: "Chùm vải trọc đầu trốn biệt trên cây"/ "Tiếng sấm trốn lẩn vào mây"/ ... Thiên nhiên được cảm nhận bằng cái nhìn ngây thơ, giàu liên tưởng.

- Khung cảnh mùa đông hiện lên rõ nét: Sông cạn nước: "Sông gầy..."; Mặt trời ngủ sớm; Cốc nhớ những cơn mưa mùa hạ; ... Tác giả khắc họa sự thay đổi của thời tiết và cảnh vật bằng những hình ảnh gần gũi, sinh động.

b. Hình ảnh người bà và tình bà cháu ấm áp

- Người bà hiện lên gần gũi, yêu thương

+ Bà là người lắng nghe câu hỏi của cháu.

+ Bà chăm sóc, che chở cho cháu trong những ngày đông giá lạnh.

- Tình yêu thương của bà xua tan giá rét: Đôi tay bà sưởi ấm đôi tay, đôi chân cháu: "Đôi tai đã buốt, tay xoa ấm dần" => Đôi tay bà không chỉ mang hơi ấm của cơ thể mà còn chứa đựng tình yêu thương vô bờ bến.

- Ý nghĩa sâu sắc của khổ thơ cuối

"Bà ơi cháu đã thấy rồi:

Mùa hạ vào ở trong đôi tay bà."

Câu thơ là lời phát hiện đầy bất ngờ và xúc động của người cháu: "Mùa hạ" là biểu tượng của sự ấm áp, yêu thương, chở che. Đôi tay bà chính là nơi lưu giữ hơi ấm, tình thương và sự chăm sóc dành cho cháu.

=> Khẳng định tình bà cháu thiêng liêng, sâu nặng.

3. Đặc sắc nghệ thuật

- Thể thơ lục bát nhịp điệu nhẹ nhàng.

- Ngôn ngữ giản dị, gần gũi với trẻ thơ.

- Nhiều biện pháp nhân hóa, so sánh độc đáo.

- Giọng thơ hồn nhiên, trong sáng nhưng giàu cảm xúc.

III. Kết bài: Khẳng định giá trị của tác phẩm